

toratelohim.org

נספח 6: הבשרים האסורים למאמינים

לא כל היצורים החיים נבראו למאכל

האמת הזאת מתבררת כשאנו בוחנים את ראשית האנושות בגן עדן. אדם, האדם הראשון, קיבל את המשימה לטפל בגן. איזה סוג של גן? הטקסט אינו מפרט, אך יש ראיות משכנעות לכך שהיה זה גן עצי פרי:

"וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גַּן־בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם ... וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה וְטוֹב לְמַאֲכָל" (בראשית ב':8-9).

אנו קוראים גם על תפקידו של אדם במתן שמות לבעלי החיים ובטיפול בהם, אך בשום מקום בכתבי הקודש אין רמז לכך שגם הם היו "וְטוֹב לְמַאֲכָל", כמו העצים.

אין פירוש הדבר שאלוהים אוסר על אכילת בשר — אילו אסר זאת, היתה לכך הוראה מפורשת בכתבי הקודש בכללותם. עם זאת, הדבר מלמד אותנו שאכילת בשר בעלי חיים לא היתה חלק מתזונת האדם מראשיתה.

ההבחנה בין בעלי חיים טהורים לטמאים

ההבחנה הוצגה בימי נח

אף שאלוהים התיר לבני האדם בסופו של דבר להרוג בעלי חיים ולאכול אותם, נקבעו הבחנות ברורות בין בעלי חיים המתאימים למאכל לבין אלה שאינם מתאימים לכך.

ההבחנה הזאת משתמעת לראשונה מההוראות שניתנו לנח לפני המבול:

"מִכֹּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח־לְךָ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהֹרָה הִוא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ" (בראשית ז':2).

ידע משתמע על בעלי חיים טהורים

העובדה שאלוהים לא הסביר לנח כיצד להבחין בין בעלי חיים טהורים לטמאים מרמזת שידע זה כבר היה מושרש באנושות, אולי ממש מראשית הבריאה.

ההכרה הזאת בבעלי חיים טהורים וטמאים משקפת סדר ותכלית אלוהיים רחבים יותר, שבהם יצורים מסוימים הובדלו לתפקידים או למטרות מסוימים במסגרת הטבעית והרוחנית.

המשמעות המוקדמת של בעלי חיים טהורים

הקשר לקורבנות

על סמך מה שהתרחש עד כה בסיפור בראשית, אפשר להניח בביטחון שעד המבול, ההבחנה בין בעלי חיים טהורים לטמאים נגעה רק להתאמתם לקורבנות.

הקורבן שהביא הבל מבכורות צאנו מדגיש את העיקרון הזה. הביטוי מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ משתמש במילה צאן — כבשים ועיזים. לכן סביר מאוד שהבל הקריב כבש או גדי מצאנו (בראשית ד׳:3-5).

הקורבנות שהקריב נח מבעלי חיים טהורים

בדומה לכך, כשנח יצא מהתיבה, הוא בנה מזבח והקריב עולות לה׳ מבעלי חיים טהורים, שהוזכרו במפורש בהוראותיו של אלוהים לפני המבול (בראשית ח׳:20; ז׳:2).

הדגש המוקדם הזה על בעלי חיים טהורים לצורך הקרבת קורבנות מניח את היסוד להבנת תפקידם הייחודי בעבודת אלוהים ובטהרה הקשורה לברית.

המילים העבריות המשמשות לתיאור הקטגוריות האלה — טָהוֹר וטָמֵא — אינן שרירותיות. הן קשורות קשר עמוק למושגים של קדושה והבדלה למען ה׳: "אַךְ אֶת־זֶה לֹא תֹאכְלוּ ... טָמֵא הוּא לָכֶם" (ויקרא י״א:4); "וּלְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר" (ויקרא י׳:10).
המונחים האלה הם הבסיס לחוקי התזונה של אלוהים, המפורטים בהמשך **בויקרא י״א** ו**בדברים י״ד**. פרקים אלה מונים במפורש בעלי חיים הנחשבים טהורים (מותרים למאכל) וטמאים (אסורים למאכל), כדי להבטיח שעם אלוהים יישאר מובדל וקדוש.

תוכחות אלוהים נגד אכילת בשר טמא

לאורך התנ״ך, אלוהים הוכיח שוב ושוב את עמו על הפרת חוקי התזונה שלו. כמה קטעים מגנים במפורש את אכילתם של בעלי חיים טמאים, ומדגישים שמעשה זה נתפס כמרד במצוות אלוהים:

"הָעָם הַמַּכְעִיסִים אוֹתִי עַל־פָּנַי תָּמִיד ... הָאֹכְלִים בְּשַׂר הַחֲזִיר וּמְרַק פִּגֻּלִים כֵּלֵיהֶם" (ישעיהו ס״ה:3-4).

"הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמִּטַּהֲרִים אֶל־הַגַּנּוֹת אַחַר אַחַת בַּתָּוֶךְ אֹכְלֵי בְּשַׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ וְהָעַכְבָּר יַחְדָּו יָסֻפוּ נְאֻם־יְהוָה" (ישעיהו ס"ו:17).

התוכחות האלה מדגישות שאכילת בשר טמא לא היתה רק עניין תזונתי, אלא כשל מוסרי ורוחני. אכילת מזון כזה נקשרה להתרסה נגד הוראות אלוהים. כשהעם נהג בדרכים שנאסרו במפורש, הוא הפגין זלזול בקדושה ובציות.

ישוע ובשר טמא

עם בואו של ישוע, עליית הנצרות וכתבי הברית החדשה, רבים החלו לשאול אם אלוהים כבר אינו מייחס חשיבות לציות לחוקיו, לרבות כלליו בנוגע למאכלים טמאים. בפועל, כמעט כל העולם הנוצרי אוכל כל מה שהוא רוצה.

אולם העובדה היא שאין בתנ"ך שום נבואה האומרת שהמשיח יבטל את החוק בנוגע לבשר טמא, או כל חוק אחר של אביו (כפי שיש הטוענים). ברור שישוע ציית להוראות האב בכל דבר, גם בנקודה הזאת. **אילו ישוע היה אוכל בשר חזיר**, כפי שאנו יודעים שאכל דגים (לוקס כ"ד:41-43) וכבש (מתי כ"ו:17-30), היתה לנו הוראה ברורה באמצעות דוגמה אישית, אך אנו יודעים שלא כך היה. אין לנו שום ראיה לכך שישוע ותלמידיו הפרו את ההוראות האלה, שניתנו מאלוהים באמצעות הנביאים.

הפרכת טענות

טענה שגויה: "ישוע הכריז שכל המאכלים טהורים"

האמת:

לעיתים קרובות מצטטים את מרקוס ז':1-23 כראיה לכך שישוע ביטל את חוקי התזונה הנוגעים לבשר טמא. אולם בחינה מדוקדקת של הטקסט מגלה שאין בסיס לפרשנות הזאת. הפסוק, שמרבים לצטט באופן שגוי, אומר:
"'כי האוכל אינו נכנס אל ליבו אלא אל בטנו, ונפלט כפסולת.' (בכך הכריז שכל המאכלים טהורים)" (מרקוס ז':19).

ההקשר: לא מדובר בבשר טהור וטמא

בראש ובראשונה, להקשר של הקטע הזה אין שום קשר לבשר טהור או טמא כפי שמפורט בויקרא י"א. במקום זאת, הוא מתמקד בוויכוח בין ישוע לפרושים על מסורת יהודית שאינה קשורה לחוקי התזונה. הפרושים והסופרים הבחינו שתלמידי ישוע לא נטלו ידיים לפני האכילה.

מה שהטריד את הפרושים לא היו חוקי התזונה של אלוהים, אלא ההקפדה על המסורת האנושית הזאת. הם ראו באי קיום הטקס מצד התלמידים הפרה של מנהגיהם, והשוו זאת לטומאה.

תגובתו של ישוע: הלב חשוב יותר

בחלק גדול ממרקוס ז׳ ישוע מלמד שמה שבאמת מטמא את האדם אינם מנהגים או מסורות חיצוניים, אלא מצבו של הלב. הוא מדגיש שטומאה רוחנית באה מבפנים, ממחשבות וממעשים חוטאים, ולא מאי קיום טקסים.

כשישוע מסביר שמזון אינו מטמא את האדם משום שהוא נכנס למערכת העיכול ולא ללב, הוא אינו עוסק בחוקי התזונה אלא במסורת של רחיצת ידיים טקסית. הוא מתמקד בטהרה פנימית ולא בטקסים חיצוניים.

בחינה מקרוב של מרקוס ז׳:19

לעיתים קרובות מפרשים את מרקוס ז׳:19 באופן שגוי בגלל הערה בסוגריים שאינה קיימת במקור, ושמוציאים לאור של כתבי הקודש הכניסו לטקסט: "בכך הכריז שכל המאכלים טהורים". בטקסט היווני, המשפט אומר רק: "οτι ουκ εισπορευεται αυτου εις την καρδιαν αλλ εις την κοιλιαν, και εις τον αφεδρωνα εκπορευεται **καθαριζον παντα τα βρωματα**", שתרגומו המילולי הוא: "כי אינו נכנס אל הלב שלו, אלא אל הבטן, ואל בית הכיסא הוא יוצא, כשהוא מטהר את כל המאכלים".

לקרוא "ואל בית הכיסא הוא יוצא, כשהוא מטהר את כל המאכלים" ולתרגם זאת כ"בכך הכריז שכל המאכלים טהורים" — זהו ניסיון בוטה לתמרן את הטקסט כך שיתאים לדעה קדומה נגד תורת אלוהים, הרווחת במוסדות להכשרת אנשי דת ובקרב מוציאים לאור של כתבי הקודש.

ההסבר ההגיוני יותר הוא שבמשפט כולו ישוע מתאר, בלשון היומיומית של התקופה, את תהליך האכילה. מערכת העיכול קולטת מזון, מפיקה ממנו חומרי הזנה ורכיבים מועילים שהגוף זקוק להם (החלק הטהור), ואז פולטת את השאר כפסולת. הביטוי "מנקה או מטהר את כל המאכלים" מתייחס כנראה לתהליך הטבעי הזה של הפרדת חומרי הזנה מועילים ממה שיסולק כפסולת.

מסקנה בנוגע לטענה השגויה הזאת

מרקוס ז׳:1-23 אינו עוסק בביטול חוקי התזונה של אלוהים, אלא בדחיית מסורות אנושיות המעמידות טקסים חיצוניים מעל ענייני הלב. ישוע לימד שטומאה אמיתית באה מבפנים, ולא מאי קיום רחיצת ידיים טקסית. הטענה ש"ישוע הכריז שכל המאכלים טהורים" היא פרשנות שגויה של הטקסט, ששורשיה בדעות קדומות נגד חוקי אלוהים הנצחיים. קריאה מדוקדקת של ההקשר ושל שפת המקור מבהירה שישוע קיים את הוראות התורה ולא דחה את חוקי התזונה שנתן אלוהים.

טענה שגויה: "בחזון אמר אלוהים לשליח פטרוס שכעת אנו יכולים לאכול את בשרו של כל בעל חיים"

האמת:

רבים מצטטים את חזונו של פטרוס במעשי השליחים י' כראיה לכך שאלוהים ביטל את חוקי התזונה הנוגעים לבעלי חיים טמאים. אולם בחינה מדוקדקת יותר של ההקשר ושל מטרת החזון מגלה שלא היה לו שום קשר לביטול החוקים על בשר טהור וטמא. במקום זאת, החזון נועד ללמד את פטרוס לקבל את בני העמים אל עם אלוהים, ולא לשנות את הוראות התזונה שנתן אלוהים.

חזונו של פטרוס ומטרתו

במעשי השליחים י' פטרוס רואה בחזון יריעה היורדת מהשמיים ובה בעלי חיים מכל הסוגים, טהורים וטמאים כאחד, לצד הוראה "הרוג ואכול". תגובתו המיידית של פטרוס ברורה:
"בשום אופן לא, ה'! מעולם לא אכלתי דבר טמא או לא טהור" (מעשי השליחים י':14).

התגובה הזאת משמעותית מכמה סיבות:

1. **ציותו של פטרוס לחוקי התזונה** החזון הזה מתרחש לאחר עלייתו של ישוע לשמיים ולאחר שרוח הקודש נשפכה בחג השבועות. אילו ישוע ביטל את חוקי התזונה במהלך שירותו, פטרוס — תלמיד קרוב של ישוע — היה מודע לכך ולא היה מתנגד בעוצמה כזאת. העובדה שפטרוס סירב לאכול בעלי חיים טמאים מראה שהוא עדיין שמר על חוקי התזונה ולא הבין כלל שהם בוטלו.
2. **המסר האמיתי של החזון** החזון חוזר שלוש פעמים, דבר המדגיש את חשיבותו, אך משמעותו האמיתית מתבהרת רק כמה פסוקים לאחר מכן, כשפטרוס מבקר בביתו של קורנליוס, אדם מבני העמים. פטרוס עצמו מסביר את משמעות החזון: "אלוהים הראה לי שאסור לי לקרוא לאף אדם טמא או לא טהור" (מעשי השליחים י':28).

החזון לא עסק כלל במזון, אלא היה מסר סמלי. אלוהים השתמש בדימוי של בעלי חיים טהורים וטמאים כדי ללמד את פטרוס שהמחסומים בין יהודים לבני העמים מוסרים, ושכעת אפשר לקבל את בני העמים אל קהילת הברית של אלוהים.

קשיים לוגיים בטענה ש"חוקי התזונה בוטלו"

הטענה שחזונו של פטרוס ביטל את חוקי התזונה מתעלמת מכמה נקודות מכריעות:

1. **התנגדותו הראשונית של פטרוס** אילו חוקי התזונה כבר בוטלו, לא היה שום היגיון בהתנגדותו של פטרוס. דבריו משקפים את המשך דבקותו בחוקים האלה, גם לאחר שנים שבהן הלך בעקבות ישוע.

2. **אין בכתבי הקודש ראיה לביטול** בשום מקום במעשי השליחים י׳ הטקסט אינו אומר במפורש שחוקי התזונה בוטלו. הוא מתמקד כולו בצירופם של בני העמים, ולא בהגדרה מחדש של מזון טהור וטמא.
3. **הסמליות של החזון** מטרת החזון מתבררת ביישומו. כשפטרוס מבין שאלוהים אינו נושא פנים, אלא מקבל אנשים מכל עם שיראים ממנו ועושים את הישר (מעשי השליחים י׳:35-34), ברור שהחזון עסק בפירוק דעות קדומות, ולא בכללי תזונה.
4. **סתירות בפרשנות** אילו החזון עסק בביטול חוקי התזונה, הוא היה סותר את ההקשר הרחב יותר של מעשי השליחים, שבו מאמינים יהודים, ובהם פטרוס, המשיכו לקיים את הוראות התורה. יתר על כן, החזון היה מאבד את כוחו הסמלי אילו פורש כפשוטו, שכן אז היה עוסק רק בהרגלי תזונה ולא בסוגיה המשמעותית יותר של צירוף בני העמים.

מסקנה בנוגע לטענה השגויה הזאת

חזונו של פטרוס במעשי השליחים י׳ לא עסק במזון אלא בבני אדם. אלוהים השתמש בדימוי של בעלי חיים טהורים וטמאים כדי להעביר אמת רוחנית עמוקה יותר: הבשורה נועדה לכל העמים, ואין לראות עוד בבני העמים טמאים או להדיר אותם מעם אלוהים. פרשנות החזון כביטול חוקי התזונה היא אי הבנה הן של ההקשר והן של מטרת הקטע.

הוראות התזונה שנתן אלוהים בויקרא י״א נותרו ללא שינוי ומעולם לא עמדו במוקד החזון הזה. מעשיו והסבריו של פטרוס עצמו מאשרים זאת. המסר האמיתי של החזון עוסק בהסרת מחסומים בין בני אדם, ולא בשינוי חוקי אלוהים הנצחיים.

ציור ישן של קצבים המכינים בשר לפי כללי כתבי הקודש לניקוז הדם מכל בעלי החיים הטהורים, עופות ובעלי חיים יבשתיים, כמתואר בויקרא י"א.

טענה שגויה: "מועצת ירושלים החליטה שבני העמים יכולים לאכול כל דבר, כל עוד אינו חנוק ואינו מכיל דם"

האמת:

לעיתים קרובות מפרשים את מועצת ירושלים (מעשי השליחים ט"ו) באופן שגוי, כאילו ניתנה לבני העמים רשות להתעלם מרוב מצוות אלוהים ולקיים רק ארבע דרישות בסיסיות. אולם בחינה מדוקדקת יותר מגלה שמועצה זו לא עסקה בביטול חוקי אלוהים עבור בני העמים, אלא בהקלה על השתתפותם הראשונית בקהילות של יהודים משיחיים.

במה עסקה מועצת ירושלים?

השאלה העיקרית שנידונה במועצה היתה אם בני העמים צריכים להתחייב באופן מלא לכל התורה — לרבות ברית המילה — לפני שיורשו לשמוע את הבשורה ולהשתתף במפגשים של הקהילות המשיחיות הראשונות.

במשך מאות שנים גרסה המסורת היהודית שבני העמים חייבים לשמור את התורה במלואה, ובכלל זה לאמץ מנהגים כמו ברית מילה, שמירת שבת, חוקי תזונה ומצוות אחרות, לפני שיהודי יוכל לקיים איתם

קשר בחופשיות (ראו מתי י':5-6; יוחנן ד':9; מעשי השליחים י':28). החלטת המועצה סימנה שינוי, מתוך הכרה בכך שבני העמים יכולים להתחיל את מסע האמונה שלהם בלי לקיים מיד את כל החוקים האלה.

ארבע דרישות ראשוניות למען יחסים תקינים

המועצה קבעה שבני העמים יכולים להשתתף במפגשי הקהילה כפי שהם, בתנאי שיימנעו מהמעשים הבאים (מעשי השליחים ט"ו:20):

1. **מזון שנטמא באלילים:** להימנע מאכילת מזון שהוקרב לאלילים, שכן עבודת אלילים הייתה מקוממת מאוד בעיני המאמינים היהודים.
2. **אי מוסריות מינית:** להימנע מחטאים מיניים, שהיו נפוצים בפולחנים אליליים.
3. **בשר של בעלי חיים שנחנקו:** להימנע מאכילת בעלי חיים שהומתו שלא כראוי, שכן כך נשאר בבשרם דם, האסור לפי חוקי התזונה של אלוהים.
4. **דם:** להימנע מאכילת דם, מעשה שנאסר בתורה (ויקרא י"ז:10-12).

הדרישות האלה לא היו סיכום של כל החוקים שבני העמים נדרשו לקיים. במקום זאת, הן שימשו נקודת התחלה להבטחת שלום ואחדות בין מאמינים יהודים למאמינים מבני העמים בקהילות מעורבות.

מה לא היתה משמעות ההחלטה הזאת

מופרך לטעון שארבע הדרישות האלה היו החוקים היחידים שבני העמים נדרשו לציית להם כדי להיות רצויים בעיני אלוהים ולקבל ישועה.

- **האם בני העמים היו חופשיים להפר את עשרת הדיברות?**
  - האם הם יכלו לעבוד אלוהים אחרים, לשאת את שם אלוהים לשווא, לגנוב או לרצוח? מובן שלא. מסקנה כזאת היתה סותרת את כל מה שכתבי הקודש מלמדים על ציפיותיו של אלוהים לצדק.

- **נקודת התחלה, לא נקודת סיום:**
  - המועצה עסקה בצורך המיידי לאפשר לבני העמים להשתתף במפגשים של יהודים משיחיים. ההנחה היתה שעם הזמן הם יגדלו בידע ובציות.

מעשי השליחים ט״ו:21 מבהיר את הדברים

החלטת המועצה מתבהרת במעשי השליחים ט״ו:21:
“כי תורת משה [התורה] מוכרזת בכל עיר מימים קדומים, וקוראים בה בבתי הכנסת בכל שבת.”

הפסוק הזה מראה שבני העמים ימשיכו ללמוד את חוקי אלוהים כשיבואו לבית הכנסת וישמעו את התורה. המועצה לא ביטלה את מצוות אלוהים, אלא קבעה גישה מעשית שתאפשר לבני העמים להתחיל את מסע האמונה שלהם בלי להעמיס עליהם יתר על המידה.

ההקשר מתוך תורתו של ישוע

ישוע עצמו הדגיש את חשיבותן של מצוות אלוהים. למשל, במתי י״ט:17 ובלוקס י״א:28, ולאורך כל הדרשה על ההר (מתי ה׳-ז׳), ישוע אישר את הצורך לקיים את חוקי אלוהים, כגון לא לרצוח, לא לנאוף, לאהוב את הזולת ורבים אחרים. העקרונות האלה היו יסודיים, והשליחים לא היו דוחים אותם.

מסקנה בנוגע לטענה השגויה הזאת

מועצת ירושלים לא הכריזה שבני העמים יכולים לאכול כל דבר או להתעלם ממצוות אלוהים. היא עסקה בסוגיה מסוימת: כיצד יכולים בני העמים להתחיל להשתתף בקהילות משיחיות בלי לאמץ מיד כל היבט של התורה. ארבע הדרישות היו צעדים מעשיים לקידום יחסים תקינים בקהילות מעורבות של יהודים ובני העמים.

הציפייה היתה ברורה: הבנתם של בני העמים את חוקי אלוהים תגדל עם הזמן באמצעות הוראת התורה, שנקראה בבתי הכנסת בכל שבת. כל טענה אחרת מסלפת את מטרת המועצה ומתעלמת מההוראה הרחבה יותר של כתבי הקודש.

טענה שגויה: ״השליח פאולוס לימד שהמשיח ביטל את הצורך לציית לחוקי אלוהים לשם ישועה״

האמת:

מנהיגים נוצרים רבים, אם לא רובם, מלמדים בטעות שהשליח פאולוס התנגד לתורת אלוהים והורה למאמינים חדשים מבני העמים להתעלם ממצוותיו. יש אף הטוענים שציות לחוקי אלוהים עלול לסכן את הישועה. הפרשנות הזאת הובילה לבלבול תאולוגי ניכר.

חוקרים שאינם מסכימים עם התפיסה הזאת עמלו רבות על בירור המחלוקות סביב כתבי פאולוס, בניסיון להראות שתורתו בנוגע לתורה ולישועה הובנה שלא כראוי או הוצאה מהקשרה. עם זאת, לארגון שלנו עמדה שונה.

מדוע הניסיון להסביר את פאולוס הוא הגישה השגויה

אנו מאמינים שאין צורך — ואף יש בכך פגיעה בה' — להשקיע מאמצים רבים בהסברת עמדתו של פאולוס בנוגע לתורה. הדבר מרומם את פאולוס, אדם בשר ודם, למעמד השווה לזה של נביאי אלוהים ואף לזה של ישוע עצמו, או גבוה ממנו.

במקום זאת, הגישה התאולוגית הראויה היא לבדוק אם כתבי הקודש שקדמו לפאולוס ניבאו או תמכו ברעיון שמישהו יבוא אחרי ישוע כדי ללמד מסר המבטל את חוקי אלוהים. אילו היתה קיימת נבואה חשובה כל כך, היתה לנו סיבה לקבל את תורת פאולוס בעניין הזה ככזאת שקיבלה אישור מאלוהים, והיה היגיון לעשות כל שביכולתנו כדי להבין אותה ולחיות לפיה.

היעדר נבואות על פאולוס

המציאות היא שבכתבי הקודש אין נבואות על פאולוס — או על כל דמות אחרת — שיביא מסר המבטל את חוקי אלוהים. האנשים היחידים שנובא עליהם במפורש בתנ"ך ומופיעים בברית החדשה הם:

1. **יוחנן המטביל:** תפקידו כמבשר בואו של המשיח נובא מראש ואושר בידי ישוע (למשל, ישעיהו מ':3, מלאכי ג':24-23 [4:5-6], מתי י"א:14).
2. **יהודה איש קריות:** התייחסויות עקיפות אליו נמצאות בקטעים כגון תהלים מ"א:10 [41:9] ותהלים ס"ט:26 [69:25].
3. **יוסף הרמתי:** ישעיהו נ"ג:9 רומז אליו בעקיפין כמי שדאג לקבורתו של ישוע.

מלבד האנשים האלה, אין שום נבואה על אדם כלשהו — ובוודאי לא על מישהו מטרסוס — שיישלח לבטל את מצוות אלוהים או ללמד שבני העמים יכולים להיוושע בלי לציית לחוקיו הנצחיים.

מה ניבא ישוע שיקרה לאחר עלייתו לשמיים

ישוע ניבא נבואות רבות על מה שיקרה לאחר שירותו עלי אדמות, ובהן:

- **חורבן בית המקדש** (מתי כ"ד:2).
- **רדיפת תלמידיו** (יוחנן ט"ו:20, מתי י':22).
- **הפצת מסר המלכות לכל העמים** (מתי כ"ד:14).

ובכל זאת, אין שום אזכור לכך שאדם כלשהו מטרסוס — קל וחומר פאולוס — יקבל סמכות ללמד תורה חדשה או מנוגדת בנוגע לישועה ולציות.

המבחן האמיתי לכתבי פאולוס

אין פירוש הדבר שעלינו לדחות את כתבי פאולוס או את כתביהם של פטרוס, יוחנן או יעקב. במקום זאת, עלינו לגשת לכתביהם בזהירות ולוודא שכל פרשנות תואמת את כתבי הקודש היסודיים: התורה והנביאים שבתנ"ך, ואת תורת ישוע שבבשורות.

הבעיה אינה בכתבים עצמם, אלא בפרשנויות שתאולוגים ומנהיגי כנסיות כפו עליהם. כל פרשנות לתורת פאולוס חייבת להיתמך בידי:

1. **התנ"ך:** תורת אלוהים כפי שהתגלתה באמצעות נביאיו.
2. **ארבע הבשורות:** דבריו ומעשיו של ישוע, שקיים את התורה.

אם פרשנות אינה עומדת באמות המידה האלה, אין לקבל אותה כאמת.

מסקנה בנוגע לטענה השגויה הזאת

הטענה שפאולוס לימד על ביטול חוקי אלוהים, לרבות הוראות התזונה, אינה נתמכת בכתבי הקודש. שום נבואה אינה חוזה מסר כזה, וישוע עצמו קיים את התורה. לכן יש לבחון בקפידה כל הוראה הטוענת אחרת מול דבר אלוהים שאינו משתנה.

כמי שהולכים בעקבות המשיח, אנו נקראים לשאוף להתאמה למה שאלוהים כבר כתב וגילה, ולא להסתמך על פרשנויות הסותרות את מצוותיו הנצחיות.

הוראתו של ישוע, במילים ובדוגמה אישית

תלמיד אמיתי של המשיח מעצב את כל חייו לפי דוגמתו. הוא הבהיר שאם אנו אוהבים אותו, נציית לאב ולבן. זו אינה דרישה למוגי לב, אלא למי שעיניהם נשואות למלכות אלוהים ומוכנים לעשות כל מה שנדרש כדי לזכות בחיי נצח — גם אם הדבר מעורר התנגדות מצד חברים, הכנסייה והמשפחה. כמעט כל הנצרות מתעלמת מהמצוות הנוגעות לשיעור ולזקן, לציצית, לברית המילה, לשבת ולבשרים האסורים, ומי שמסרבים ללכת עם הזרם **בהחלט יתמודדו עם רדיפות**, בדיוק כפי שישוע אמר לנו (מתי ה':10). ציות לאלוהים דורש אומץ, אך השכר הוא חיי נצח.

הבשרים האסורים לפי תורת אלוהים

ארבע פרסות של בעלי חיים שונים, חלקן שסועות וחלקן שלמות, ממחישות את החוק שבכתבי הקודש בנוגע לבעלי חיים טהורים וטמאים, לפי ויקרא י״א.

חוקי התזונה של אלוהים, המפורטים בתורה, מגדירים במפורש אילו בעלי חיים מותר לעמו לאכול ואילו אסור לו לאכול. ההוראות האלה מדגישות קדושה, ציות והיבדלות ממעשים מטמאים. להלן רשימה מפורטת ותיאורית של הבשרים האסורים, עם הפניות לכתבי הקודש.

1. **בעלי חיים יבשתיים שאינם מעלים גירה או שאין להם פרסות שסועות**

- בעלי חיים נחשבים טמאים אם חסרה להם אחת משתי התכונות האלה או שתיהן.
- **דוגמאות לבעלי חיים אסורים:**
  - גמל – מעלה גירה אך אין לו פרסות שסועות (ויקרא י״א:4).
  - סוס – אינו מעלה גירה ואין לו פרסות שסועות.
  - חזיר – יש לו פרסות שסועות אך אינו מעלה גירה (ויקרא י״א:7).

2. **יצורים מימיים ללא סנפירים וקשקשים**

- רק דגים שיש להם גם סנפירים וגם קשקשים מותרים למאכל. יצורים שחסר להם אחד מאלה הם טמאים.
- **דוגמאות ליצורים אסורים:**
  - שפמנון – חסר קשקשים.
  - סרטנים ורכיכות – כוללים שרימפס, סרטנים, לובסטרים וצדפות.
  - צלופחים – חסרי סנפירים וקשקשים.
  - דיונונים ותמנונים – אין להם סנפירים וגם לא קשקשים (ויקרא י״א:9-12).

3. **עופות דורסים, אוכלי נבלות ועופות אסורים אחרים**

- התורה מפרטת עופות מסוימים שאסור לאכול, בדרך כלל כאלה הקשורים להתנהגות של טריפה או אכילת נבלות.
- **דוגמאות לעופות אסורים:**
  - נשר (ויקרא י״א:13).
  - דאה (ויקרא י״א:14).
  - עורב (ויקרא י״א:15).
  - ינשוף, נץ, קורמורן ואחרים (ויקרא י״א:16-19).

4. **חרקים מעופפים ההולכים על ארבע**

- חרקים מעופפים הם בדרך כלל טמאים, אלא אם כן יש להם רגליים בעלות מפרקים המיועדות לניתור.

- **דוגמאות לחרקים אסורים:**
  - זבובים, יתושים וחיפושיות.
  - חגבים וארבה, לעומת זאת, הם יוצאים מן הכלל ומותרים למאכל (ויקרא י״א:20-23).

5. בעלי חיים הזוחלים על הקרקע

- כל יצור הנע על בטנו או שיש לו רגליים רבות והוא זוחל על הקרקע הוא טמא.
- **דוגמאות ליצורים אסורים:**
  - נחשים.
  - לטאות.
  - עכברים וחפרפרות (ויקרא י״א:29-30, י״א:41-42).

6. בעלי חיים מתים או נרקבים

- גם בקרב בעלי חיים טהורים, כל נבלה של בעל חיים שמת מעצמו או נטרף בידי טורפים אסורה למאכל.
- **הפניה:** ויקרא י״א:39-40, שמות כ״ב:30 [22:31].

7. הרבעה בין מינים שונים

- אף שאין מדובר ישירות בתזונה, הכלאה בין מינים אסורה, ומכך משתמע שיש להקפיד על דרכי ייצור המזון.
- **הפניה:** ויקרא י״ט:19.

ההוראות האלה מראות שאלוהים רוצה שעמו יהיה מובדל ויכבד אותו גם בבחירותיו התזונתיות. כשההולכים בדרכו מקיימים את החוקים האלה, הם מפגינים ציות וכבוד לקדושת מצוותיו.